

BIURO REDAKCJI:

Krakowskie-Przedmieście
Nr. 415.

Pismo Urzędowe, Polityczne i Naukowe.

PRENUMERATA:

w Biurze Redakcji
Nr. 415.Oraz na wszystkich Stacjach Pocztych w Cesarstwie
i Królestwie.

Prenumerata w Warszawie:

Rocznie Rs. 8.—Półrocznie Rs. 4.—Kwartalnie Rs. 2.
Miesięcznie kop. 67.—Nr. pojedynczy kop. 5.

Poniedziałek, 21 Lipca 1862.

Prenumerata na Prowincyi:

Rocznie Rs. 9 k. 20.—Półrocznie 4 k. 60.—Kwartalnie 2 k. 30.
Za przesyłkę w kopertach Kwartalnie Rs. 1.

SPIS RZECZY.

CZĘŚĆ URZĘDOWA. — Wiadomości urzędowe
z Królestwa.CZĘŚĆ NIURZĘDOWA. — Wiadomości za-
graniczne.Wiadomości rozmaite.
Kursa papierów publicznych i pieniędzy.
Prospekt na Dziennik p. t. *Wiestnik południo-
wo-zachodniej i zachodniej Rosji*.
Obwieszczenia.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Z Petersburga 16 Lipca.

Z Bożej Łaski,

MY ALEKSANDER II,

CESARZ I SAMOWŁADCA WSZĘCH ROSJI,

KRÓL POLSKI, WIELKI KSIĄŻĘ FINLANDZKI,
&c. &c. &c.Czynimy wiadomo wszystkim Naszym wiernym
poddanym.W dniu 1-m bieżącego lipca, Ukochana NASZA
Bratowa, WIELKA KSIĘŻNA ALEKSANDRA JOZEFÓ-
WNA, Małżonka Ukochanego NASZEGO Brata,
WIELKIEGO KSIĘCIA KONSTANTEGO MIKOŁAJEWI-
CZA powiła NAM Synowca, a ICH CESARSKIM WY-
SOKOŚCIOM Syna nazwanego WACŁAWEM.Takowe CESARSKIEGO DOMU NASZEGO pomno-
żenie, przyjmując za nową oznakę łaski Boskiej,
na pociechę NAM zesłanej, w zupełności jesteśmy
przekonani, że wszyscy wierni poddani NASI, wraz
z NAMi wzniosą modły do Stwórcy Najwyższego o
wzrost i pomyślne dojrzwienie Nowonarodzonego.Rozkazujemy pisać i nazywać we wszystkich
aktach, gdzie należy, tego Ukochanego NAM Syno-
wca, Nowonarodzonego WIELKIEGO KSIĘCIA,
JEGO CESARSKĄ WYSOKOŚĆ.Dan w Peterhofie, dnia 1-go Lipca roku od Na-
rodzenia Chrystusa Pana tysiąc osiemset sześćdzie-
siątego drugiego, Panowania zaś NASZEGO ósmego.Na oryginalne własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI
ręką podpisaną:

„ALEKSANDER.”

NAJJAŚNIEJSZY PAN raczy wydać w d. 1 Lipca
(v. s.) następujący rozkaz: JEGO CESARSKĄ WY-
SOKOŚĆ WIELKI KSIĄŻĘ WACŁAW KONSTANTYNO-
WICZ mianuje się szefem miromskiego pułku pie-
choty, który odtąd ma się nazywać miromskim
pułkiem piechoty JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI
WIELKIEGO KSIĘCIA WACŁAWA KONSTANTYNO-
WICZA, i oprócz tego zalicza się do pułków Ka-
walerii i lejbgwardii ulanów JEGO CESAR-
SKIEJ MOŚCI.JEGO CESARSKĄ WYSOKOŚĆ Małżonka
WIELKIEGO KSIĘCIA Namiestnika i No-
wonarodzony WIELKI KSIĄŻĘ WACŁAW, znaj-
dując się dziś w stanie zdrowia równie
jak wczoraj zadowalniającym.

d. 20-go Lipca o godzinie 11ej rano.

Dr. Schmidt.

JEGO CESARSKĄ WYSOKOŚĆ Małżonka
WIELKIEGO KSIĘCIA Namiestnika i No-
wonarodzony WIELKI KSIĄŻĘ WACŁAW, znaj-
dując się dziś w stanie zdrowia równie
jak wczoraj zadowalniającym.

21 Lipca o godzinie 11ej rano.

Dr. Schmidt.

Do P. O. NAMIESTNIKA NASZEGO
w KRÓLESTWIE POLSKIM.Na przedstawienie Wasze mianujemy Radcę
Stanu *horzenickiego*, Członka Rady Wychowa-
nia Publicznego i Wyzytatora Zakładów Nauko-
wych w Królestwie Polskim — Dyrektorem Wy-
działu Oświecenia w Komisji Rządowej Wyznań
Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(podpisano) „ALEKSANDER.”

przez CESARZA i KRÓLA.

Minister Sekretarz Stanu, (podp.) J. Tymowski.

w Carskim Siele, d. 5 (17) Czerwca 1862 r.

R O Z K A Z

do Zarządu Cywilnego Królestwa Polskiego.
W Warszawie d. 3 (15) Lipca 1862 r.I. PRZESZŁYCH ROZKAZÓW JEGO CESAR-
SKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI.
w Carskim Siele, d. 29 Maja (10 Czer.) 1862 r.
(Nr. 11)Były pomocnik Warszawskiego Dyrektora Poczty,
Zawidujący Warszawskiemu pocztom, Radca
Stanu *Kobierski*, przy uwolnieniu obecnie na wła-
sną prośbę, posunięty zostaje, w nagrodę odna-
czającej się gorliwością służby, na Rzeczywistego
Radcę Stanu.Otrzymuje urlop za granicę: — Pomocnik Star-
szego urzędnika Własnej JEGO CESARSKO-KRÓ-
LEWSKIEJ MOŚCI Kancelarii Sekretariatu Stanu
Królestwa Polskiego, VII klasy, Radca Honorowy
Władysław *Włodowski*, na miesiąc cztery.Mianowany. — Członek Rady Wychowania Pu-
blicznego i Wyzytator Zakładów Nauko-
wych, Radca Stanu *Józef Korzeniewski*, Dyre-
ktorem Wydziału Oświecenia w Komisji Rządowej
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego,
z posunięciem go na zasadzie art. 102 Ustawy osłużbie cywilnej do rangi Rzeczywistego Radcy
Stanu.II. PRZESZŁYCH POSTANOWIENIA BYŁEGO P. O. NAMIEST-
NIKA KRÓLESTWA.W Kancelarii Namiestnika Królestwa. — Mian-
owany: — Registrator Kolegialny Włodzimierz
Pawłow, Nadetatowy urzędnikiem do pisma.III. PRZESZŁYCH POSTANOWIENIA RADY ADMINI-
STRACYJNEJ.W Wydziale Komisji Rządowej Wyznań Reli-
gijnych i Oświecenia Publicznego. — Otrzymują
urlop za granicę: Nauczyciel Malarstwa w Szkole
Sztuk Pięknych Rafał *Hadziewicz*, na miesiąc wa-
kacji i dni 20; Nauczyciele Szkół Powiatowych
o 5-ciu klasach w Warszawie, Artur *Popławski* i
w Łomży *Piotr Petraczenko*; Nauczyciel Szkoły
Powiatowej w Mławie Wiktor *Dłużewski*, na czas
wakacji i dni 28; Rachmistrz Starsi Wydziału
Wyznań Komisji Rządowej Wyznań Religijnych i
Oświecenia Publicznego Jan *Wróblewski* i Karol
Heinrich na miesiąc trzy.W Wydziale Komisji Rządowej Spraw Wew-
nętrzych. — Otrzymują urlop za granicę: — P. O. Dy-
rektora Głównego Prezydującego w Komisji Rząd-
owej Spraw Wewnętrznych, Szambelan Dworu
JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI, Rzeczy-
wisty Radca Stanu *Hrabia Edward Keller*, na dni
28; Prezydent miasta Radomia Aleksander *Augu-
stynowicz*, na miesiąc 4; Starszy Referent Kom-
isji Rządowej Spraw Wewnętrznych *Andrzej Kos-
secki*, Sekretarz teje Komisji, Adam *Mieczyski*
i Jan *Maleszewski*; Członek Honorowy Rady Le-
karskiej Doktor Medycyny *Ludwik Keller*, Dzienn-
ikarz Dyrekcji Ubezpieczeń *Kajetan Dąbrowski*,
Asystent do spraw sądowo-policyjnych w Magistra-
cie miasta Lublina *Franciszek Pięta*, Naczelnik
Lekarz Szpitala Starożytnych w Warszawie,
Doktor Medycyny *David Rosenthal*, i Burmistrz
miasta Słomnik Jan *Morsztyniewicz*, na miesiąc
3; Członek Rady Budownictwa *Adolf Loebe*, Bud-
owniczy guberni Warszawskiej *Franciszek Tour-
nelle*, Pomocnik Lekarza powiatu Warszawskiego
Kazimierz Babczyński, Dyrektor Kancelarii Kom-
isji Rządowej Spraw Wewnętrznych *Edward Da-
rewski-Weryha*, Naczelnik Sekcji także *Konstanty
Jacobi*, Starsi Rachmistrze teje Komisji: *Ksawery
Bertholdi* i *Edmund Turski*, na miesiąc dwa;
Starszy Referent w biurze Rady Głównej Opiekuń-
czej Zakładów Dobroczynnych *Józef Bysszyski*,
na dni 29; Starszy Radca Rady Budownictwa,
Radca Stanu *Wacław Hilschel*, Starszy Referent
Dyrekcji Ubezpieczeń *Maurycy Zaleski* i Burmistrz
m. Pławna *Franciszek Gólszewski*, na dni 28.W Zarządzie Zakładów Dobroczynnych. — Mian-
owany: — b. Prezydujący w Radzie Szczęśliwej
Szpitala Św. Ducha w Warszawie, Dyrektor Stada
Rządowego koni w Janowie, Szambelan Dworu
JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI, Radca
Stanu *Janusz Hostowowski*, Członkiem Rady Głó-
wnej Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych.W Zarządzie VII Okręgu Komunikacji. —
Otrzymuje urlop za granicę: — Inżynier Gubernial-
ny *Radomski Jan Ziemiecki*, na miesiąc 3.W Wydziale Stada Rządowego koni. — Otrzy-
muje przedłużenie urlopu za granicę: — Dyrektor
stada Rządowego koni w Janowie, Szambelan
Dworu JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI, Radca
Stanu *Janusz Hostowowski*, jeszcze na miesiąc 6.W Wydziale Komisji Rządowej Sprawiedli-
wości. — Otrzymują urlop za granicę: Sędziowie Po-
kój Okręgowy Staszowskiego *Juliusz Niemcewicz*,
na miesiąc 6; Półkownik *Cyprian Walewski*, na
miesiąc 4; Patron przy Trybunale Cywilnym
w Siedlech *Feliks Bielawski*, Obróbnia Warszaw-
skich Departamentów Rządzącego Senatu *Adolf
Zaleski*, Adwokat przy Sądzie Apelacyjnym Kró-
lestwa *Józef Kleczkowski*, Patronowie przy Try-
bunale Cywilnym: w Kaliszu *Walerjan Zagrodzki*,
w Warszawie *Edward Leo*, na miesiąc 3; Referent
Komisji Rządowej Sprawiedliwości *Marcin
Sierżputowski*, na 2 miesiąc feryjne; Patron przy
Trybunale Cywilnym w Plocku *Karol Stróżycki*,
na miesiąc 2; Podsekretarz Sądu Pokoju Okręgu
Hrubieszowskiego *Oufry Ruciński*, na dni 29 i
dwa miesiące feryjne; Naczelnik Kancelarii Proku-
ratorji Królestwa *Franciszek Rutkowski*, i Podse-
kretarz Sądu Pokoju Okręgu Miechowskiego *Maksy-
milian Gidlewski*, na dni 29 i miesiąc feryjny;
Podsekretarz Sądu Pokoju Okręgu Sandomierskiego
Antoni Miernowski, Prokurator przy Trybunale
Cywilnym w Lublinie *Edward Chrościelewski* i
Pisarz Trybunału Cywilnego w Warszawie *Antoni
Zagrodzki*, na dni 28 i dwa miesiące feryjne; Sędzia
Sądu Apelacyjnego Królestwa *Kajetan Majewski*,
Sędzia Trybunału Cywilnego guberni Warszaw-
skiej w Warszawie *Aleksy Brzeczński*, Podsekretarz
Sądu Pokoju Okręgu Staszowskiego *Antoni Je-
chalcki*, Podpisarz Sądu Apelacyjnego Królestwa
Florian Kwastowski, na dni 28 i jeden miesiąc
feryjny; Pisarz Trybunału Cywilnego w Kaliszu
Józef Migórski, na dni 15 i miesiąc feryjny.Otrzymuje urlop do Cesarstwa: — Patron przy
Trybunale Cywilnym w Warszawie *Adolf Heinrich*
na miesiąc 2.

(d. n.)

Magistrat Miasta Stołecznego Warszawy. —
W rozwinęciu Ukazu Najwyższego z d. 24 Maja
(5 Czerwca) r. b. objawionego Magistratowi przez
reskrypt Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych
z d. 1 (13) Lipca r. b. Nr. 20,382/13,284 uchyla-
jącego wypływające z dotychczasowych urządzeń
ograniczenia i zakazy, co do możliwości zamieszki-
wania Starozakonnych w miastach lub niektórych
ich częściach, tudzież nabywania tam na własność
pod jakimkolwiek bądź prawnym tytułem domów i
wszelkich innych nieruchomości, — podaje do po-
wszechniej wiadomości:
Ze odtąd mogą starozakonni przy wszystkich
dłuchach miasta Warszawy zamieszkiwać i nabywać
nieruchomości przy zastosowaniu się tylko do o-
gólnie obowiązujących pod temi względami urzą-
dzeń, nie ulegając żadnym wyjątkom ogranicze-
niom; co stosuje się także i do tych starozakon-
nych, którzy pozwolenia pod temi względami otrzy-mali poprzednio z pewnemi zastrzeżeniami, te bo-
wiem w obec Najwyższego Ukazu znaczenie utra-
ciły.Zatem tacy starozakonni nie będą już zagnani
do dopełnienia rzeczonych warunków, pod wpły-
wem poprzednich przepisów na nich włożonych, o
ile takowym żądzie nie uczynili, — i że odtąd staro-
zakonni z prowincji pochodzący, mogą się przesi-
dlać do Warszawy za dopełnieniem tych formal-
ności, jakie są wymagane przy przesiedlaniu się do
tego miasta mieszkańców wszelkich innych Wy-
znań. — p. o. Prezydenta *Wajda*. — Naczelnik Kan-
celarii *Lucencki*.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ogólne Sprawozdanie.

Wiadomości podawane przez dzienniki fran-
cuzkie z Meksyku, dwójakiego są rodzaju:
Jedne przedstawiają w różnych, drugie w czar-
nych kolorach stan wojsk wyprawy. Raport
generała *Lorenca* nadzwyczaj jest lakoniczny,
i wcale nie wskazuje aby stan jego od-
działu był tak krytyczny, jak go przedsta-
wiają korespondencje prywatne z Meksyku,
według których zaopatrywanie wojska w ży-
wność jest nader utrudnione, choroby zabój-
cze, szpitale przepełnione, ludność palająca
nienawiścią, a sprzymierzeni krajowcy nie-
pewni i niewiele walczy. Jakkolwiek do 15-go
czerwca wojska meksykańskie pod dowództ-
wem generała *Zuñiga* i *Ortega*, które wed-
ług raportu generała *Lorenca* miały liczyć
11,000 ludzi, a według korespondencji pry-
watnych 20,000 ludzi, nie rozpoczęły zaczepnych
kroków ani przeciwko oddziałowi znajdującemu
się w obozie pod *Orizabą*, ani przeciw
Vera-Cruz, jakkolwiek wysłany silny reko-
nesans nie dostrzegł nigdzie nieprzyjaciela,
jednak tak w *Orizabie* jak i *Vera-Cruz* spo-
dziewano się lada chwili napadu. Interesem
meksykańskim jest energicznie działać przed
przybyciem posiłków z Europy; a nie mogąc
przemocą wyprowadzić francuzów, będą się oni sta-
rali znużyć i zdzielić wojska francuzkie
częstymi napadami i utrudniać im zaopatry-
wanie się w żywność. Jeden z listów pry-
watnych obawia się że posiłki nadsyłane ma-
łemi oddziałami, będą wycieńczone choroba-
mi nim zaczął działać, i że wyprawa ta ciągle
coraz więcej będzie wymagać ludzi i pienie-
dzy.We Francji podobno wydało rozkazy przygo-
towania wysłania posiłków. Uzbrojenia
prowadzone są na wielką skalę.Juarez, jak zapewnia *Patrie*, chce oszukać
opinję publiczną w Europie, powołując na
zmuszenia europejskich rządów znajdujących się
w stolicy do podpisania protestacji przeciwko
oskarżeniu jego rządu o gwałty i nadużycia,
lecz usiłowania Juareza tak w stolicy, jak
i w *Puebla* i *Guanaxato* okazały się bezsku-
teczne. Ze swej strony generał *Almonte*,
który sam mianował się prezydentem tymcza-
sowym, wydał dwa dekrety, jeden zalecający
pod karą wygnania wszystkim mieszkańcom
przyjmować urzędy i delegacje jakie komu
wyznaczą; drugi dotyczy puszczania w obieg
pieniędzy papierowych w ilości 500,000 pia-
strów z kursem przymusowym. W skutek
wywołanego przez te dekrety wzburzenia ogóln-
ego, komendant francuzki w *Vera-Cruz*
wstrzymał ich wykonanie i odwołał się do
decyzji generała *Lorenca*.Dzienniki ciągle podają wiadomości o za-
miarze *Garibaldi* wyruszenia wraz z ochot-
nikami, nie wskazując jednak gdzie. Niektóre
z nich wspominają o Grecji, lecz jeżeliby
Garibaldi rzeczywiście zamierzał zrobić jaką
wyprawę, zapewne dla zapewnienia jej po-
myślnego skutku, ścisła zachowywałby o niej
tajemnicę. W każdym zaś razie wyprawa je-
go miałaby charakter czysto osobisty.Jakkolwiek p. *Rattazzi* w izbie sejmowej,
ze rozbojniczo w prowincjach neapolitań-
skich zmniejsza się i niema wcale politycznego
charakteru, korespondencje z Neapolu do-
noszą, że nawet okolice tego miasta nie są
bezpieczne. Korespondenci z tego miasta o-
skarżają gabinet turyński, iż tak w układaniu
praw, jak i zastosowywaniu ich do prowinc-
ji południowych nie zważa na stan moralny
i materialny tych ostatnich; obawiają się na-
wet, że uzyskane korzyści z ostatniej prze-
jażdki *Wiktor-Emmanuela*, wkrótce mogą
być stracone. Gabinet powinien zwracać po-
dług nich szczególną uwagę na Neapol i Sy-
cylę, gdyż wiele tam jest i do zyskania i do
stracania.Presse wiedeńska zapewnia, że *Tristany* 27
Czerwca kazał rozstrzelać w *Triulii* *Chiavona*
i trzech jego towarzyszy. Dnia poprze-
dniego, tenże *Tristany* kazał rozstrzelać na-
czelnika innej bandy nazwiskiem *Teti*. Oby-
dwa tak *Teti* jak i *Chiavone* byli stawieni
przed sąd wojenny oskarżeni o spiskowanie
na życie *Tristanego* i o rabunek i podpalanie.
Oddziały zaś obydwojch tych dowódców w li-
czbie 160 ludzi, *Tristany* kazał rozbroić i od-
dał w ręce karabinierów papieżskich.Wypadki w Serbii nie dają nadziei uni-
knięcia wojny. W Bosnii przygotowania ze
strony tureckiej prowadzone są na wielką
skalę; nie tylko bowiem powołano pod broń
i posłano do obozów nad *Driną* wszystkich
zapisanych baszy buzuków, którzy zdają się
tam wszystkimi drogami, ale jednocześnie
wkraczają oddziały ochotników serbskich.
Zaczęto nawet budowę linii telegraficznej
z *Sarajewa* przez *Monastir* do *Konstantyno-*pola. Jak donosi jeden z dzienników węgier-
skich jeszcze 7-go b.m., turecy mieli tajemnie,
w nocy, wysadzić do twierdzy belgradzkiej dla
wzmocnienia jej załogi, dwa bataliony niza-
mów przewieziono wojennym parowcem.
W Serbii tymczasem rozdrażnienie tak się
wzmaga, że lada chwila obawiają się wy-
buchu.W Wiedniu na pierwszym posiedzeniu komi-
tetu wybranego z izby niższej do roztrzą-
szenia budżetu na rok 1863, do którego dla
reprezentowania mniejszości, (którą nie chie-
ła brać udziału w rozprawach nad budżetem
na rok 1862), wybrano pp. *Grochowskiego* i
Grünwalda, obydwaj oświadczyli w imieniu
teje mniejszości, że posłowie czescy i gali-
cyjscy i przy rozprawach nad budżetem
z 1863 r. nie będą brali udziału, protestacji
jednak nie zainicjują. Posiedzenia izby mają
być na kilka tygodni odroczone, dla zo-
stawienia czasu komitetowi finansowemu
do ułożenia sprawozdania co do budżetu
na rok 1863. Sprawa pojednania z Wę-
grami wcale nie postępuje. Hr. *Forgach*
gotów był na nowo powołać do życia zgro-
madzenia komitowe i gminne, lecz pra-
gnąłby zmienić prawo wyborcze zgromadze-
nia.Berliński korespondent *Gazety Śląskiej* za-
przezza wiadomości podanej przez jednego
z wiedeńskich korespondentów, jakoby Sa-
ksonia oświadczyła, iż projekt wejścia Austrii
do związku celnego zmieniać stan rzeczy
i skłaniał Saksję do wstrzymania się od
przystąpienia do traktatu prusko-francuzkie-
go. Korespondent berliński powiada: „Nie
podlega wątpliwości, że p. *Beust*, minister
saski, należy do najrozsądniejszych mężów
stanu w średnich państwach niemieckich
i może najlepiej rozumie interesy Niemiec.
Nie pochwała on nawet wiedeńskich konfe-
rencji w przedmiocie reformy związku, jako
odbywających się bez udziału Prus.”Wiadomości z Indji angielskiej bardzo są
niepokojące.

Anglia.

Londyn, 15 Lipca. We wczorajszym wie-
czornym City-artykule *Timesa* czytamy co na-
stępuje: „Jakkolwiek ostatnie wiadomości z
Ameryki obudziły w pewnych sferach na-
dzieje, iż pośrednictwo bądź Francji i Anglii,
bądź tychże dwóch państw w połączeniu z Ros-
ją, bądź nareszcie samej tylko Rosji, dopro-
wadzi do położenia końca wojnie pomiędzy
Północą a Południem, — osoby atoli, które śle-
dziły bacznie za biegiem wojny od samego jej
początku, uważają te nadzieje jako przesad-
zone. Obawiają się, aby rząd waszyngtoński
nie skorzystał z propozycji pośrednictwa
dla tego, by mieć pozór do zaniechania
działań wojennych podczas wielkich
upałów, w którym to przeciwnie czasu uzbro-
iłby powołanych obecnie 300,000 popisowych,
poczem odrzuciłby pod jakim bądź pozorem
pośrednictwo państw europejskich. Według
ostatnich wiadomości, nienawisć amerykań-
skich państw północnych dla Anglików z powodu
zgrozy, z jaką ci ostatni wspominają o jene-
rale *Butlerze*, doszła do najwyższego stopnia,
a w niektórych sferach powstała znowu myśl
wywołania sporu z Anglią. Na sklepach w
Bostonie poprzyklepane zostały napisy: „Tu
nie sprzedajmy już żadne towary angielskie”, a
w Filadelfji wielu obywateli wkłada na ko-
biety, do ich rodzin należące, obowiązek
noszenia żądnych wyrobów angielskich.”*Times* powiada w artykule wstępnym, że
bardzo prawdopodobnie posiedzenia parla-
mentu przeciągną się dłużej, niż dotychczas
sądzono. Rząd zamierza wnieść bil mający
na celu zarządzenie nędzy panującej w okre-
sach fabrycznych, przyczem przyjdzie za-
pewnić do długich rozpraw, w których opieka, ja-
ką rozeignać należy nad ubogimi w ogóle,
grać będzie główną rolę.*Court Journal* z dnia wczorajszego donosi:
„Książę *Alfred* opuścił dziś *Osborne* i udał
się na pokład okręgu wojennego „*St. George*”,
stojącego w *Spithead*. Pogłoska, jakoby
książę *Walji* zamierzał udać się na Baltyk,
jest bezzasadna. Książę ten towarzyszyć będzie
w przyszłym tygodniu Królowej do *Balmora*
i zabawi kilka tygodni w Szkocji.”Uroczystość strzelecka oddziałów ochotni-
czych w *Wimbledon* zakończoną została w
Sobotę przeglądem, w którym wzięło udział
około 12,000 strzelców z tychże oddziałów.
W liczbie widzów znajdowali książę *Arundel*
i marszałek *Mac-Mahon* książę *Magenty*.
Wczoraj zaś odbyła się w pałacu krystal-
nym w *Sydenham* uroczystość rozdania strzel-
cowi nagród, o czem już wspominalismy.Londyn, 16 Lipca. *Times* mówi dziś znowu
o ostatnich wypadkach w Ameryce. „Wiel-
ka szkoda”, powiada ten dziennik, „że nie ma
z tamtej strony Oceanu jakiego *Homera*, któ-
ryby nam opisał tę nową wojnę trojańską.
Wiadomości jakie otrzymaliśmy o walce pod
Richmond, są bardzo zagmatwane. Jedyny
wniosek, który z nich wyciągnąć możemy,
jest ten, że Północ doznała srożej klęski i usi-
łowała wprowadzić w błąd opinję publiczną
zapomocą bezmyślnych przechwałek i bez-
wstędnego kłamstwa, chcąc w ten sposób
przekonać świat cały, że odniosła zwycię-
stwo.”*Morning Post*, roztrząsając kwestję Wene-
cji, uznaje, że położenie jej jest groźne i że Austrii
niepodobna będzie tam utrzymać się. Pre-
dzec czy później, państwo to musi ustąpić, al-
bo też klęskę ponieść.
Skutkiem niepomiernej poskoczenia, w
ciągu ostatnich trzech tygodni, cen na baweł-
nę, znaczną liczbą większych fabrykantów
zmuszoną została do odprawienia swych ro-
botników, przez co nędra w *Lancashire* wzmo-
gliła się. Złemu zapobiegało się dotąd zwię-żeniem podatku dla ubogich przeznaczono-
go i darami osób dobroczynnych. Niektóre
parafie, głównie w stolicy, opłacają dotąd na
ubogich daleko większy stosunek podatek,
aniżeli *Blackburn* i inne okręgi *Lancashire*,
gdzie nędra jest najniższa.*United Service Club* dawał onegdaj, na cześć
wice-króla Egiptu, świetną ucztę, na której
przywdawał książę *Cambridge*.Eskadra kanaloowa udała się wczoraj ze
Spitheadu na morze Baltyckie. Stanie ona
na kotwicy najpierw koło *Stokholmu*, nastę-
pnie zaś koło *Rygi*, a wracając, zawinie we
Wrześniu do *Kopenhagi*.

Austria.

Wiedeń, 18 Lipca. Zakomunikowano ra-
dzie państwa budżetu na r. 1863, usunęło, na
wczorajszym posiedzeniu izby deputowanych,
wszelkie inne kwestje na drugi plan.Po zatwierdzeniu niektórych części budżetu
na r. b., izba deputowanych roztrząsała spra-
wowanie komisji finansowej w przedmiocie
projektów do praw o zapewnieniu swobody
osobistej i bezpieczeństwa domowego. Projek-
ta te, zgodnie ze sprawozdaniem komisji,
przyjęte zostały ze zmianami, przez izbę pa-
nów zaprowadzając. Są to dwa pierwsze,
jakkolwiek drobne na pozór, lecz ważne w
życiu konstytucyjnym owoce tegorocznej se-
sjji parlamentarnej.W sali posiedzeń komisji finansowej zgro-
madziło się wczoraj 60-u deputowanych z le-
wego kręca, dla porozumienia się co do po-
stawy jaką zachować należy na dzisiejszym
posiedzeniu, przy pierwszym odczytaniu na-
desłanej wczoraj radzie państwa propozycji
rządowej co do budżetu na r. 1863. Nazgro-
madzeniu tem przywdawał Dr. *Wieser*. Na
konferencji tej postanowiono mianować z lo-
na izby osobny komitet złożony z 9-u depu-
towanych, tak samo jak to miało miejsce przy
przedłożeniu budżetu na r. 1862. Do składu
tego komitetu, którego zadaniem będzie zło-
żyć izbie sprawozdanie ogólne w przedmiocie
budżetu na r. 1863, wejść mają deputowani:
Dr. *Wieser*, *Hofpen*, ks. *pralat Eder*, *Mühl-
feld*, *Herbst*, *Rieger*, *Szabel*, *Tsabusznig* i
Tascek.Kwestja, czy budżet na r. 1863 roztrząsany
będzie niezwłocznie po zatwierdzeniu budżetu
na r. 1862, lub też po kilkutygodniowej prze-
rwie, wywołała żywe rozprawy, których re-
zultatem będzie zapewne odroczenie na czas nie-
jaki posiedzeń izby deputowanych. Za nie-
zwłoczne przystąpieniem do roztrząsania
budżetu przemawiali głównie pp. *Mühlfeld* i
Szabel, a za odroczeniem posiedzeń profesor
Herbst. Jednocześnie postanowiono, że nowa
komisja finansowa, która zostanie mianowa-
ną niezwłocznie po roztrząsaniu sprawo-
zdania osobnego komitetu, składać się ma
tylko z 24 członków. „Wniosek co do miano-
wania wyż wspomnianego komitetu z 9-ciu
członków, ma być dziś wniesiony w izbę
przez deputowanego Dra *Mühlfelda*.”Pest, 15 Lipca. Do *Lloyda* pestzesteńskiego
piszą z Wiednia, że węgierska kancelaria na-
dworna z każdym dniem bardziej czuje po-
trzebę poparcia ze strony kraju i dla tego my-
śli o wkszerzeniu dawnych komisji komita-
towych, takowe bowiem są najwłaściwsze do
wpajania usposobienia pojednawczego bez
wzajemnego przystąpienia do roztrząsania
budżetu przemawiali głównie pp. *Mühlfeld* i
Szabel, a za odroczeniem posiedzeń profesor
Herbst. Jednocześnie postanowiono, że nowa
komisja

Konieczność utrzymywania, że pobyt jego w tej stolicy ma na celu przysposobienie interwencji wspólnej do spraw amerykańskich, której projekt nigdy nie stanowiąc nie był porzucony tylko odłożony, a którego urzeczywistnienie ostatnie zwycięstwa skonfederowanych mogą przyspieszyć.

P. Morny od niedzieli powrócił do Paryża. Pan Rouher wyjechał do Londynu na wyprawę dla niego uczynioną przez wyświeconych. P. Bixio i Frey wyjechali do Turynu dla ukończenia ważnej sprawy towarzystwa kredytu ziemskiego.

Syn księcia Kapuy, którego matkę Wiktor Emanuel otaczał tak troskliwą opieką, wstąpił teraz do wojska włoskiego. Związek małżeńskich króla portugalskiego z księżniczką Marją Piją, wielką wzbudził radość w Portugalii, gdzie teraz przy każdej sposobności śpiewają hymn ślubny.

Za oznaki sympatii dane przez P. Ratazzego rządowi francuskiemu z powodu zupełnej niewczesnej, co najmniej, mowy Garibaliego, ten ostatni rząd zaraz się wyraził, udzielając ostrzeżenia dziennikowi *Orléanais* z powodu mianowania na Wiktora-Emanuela obelg. Nadając także półroczowe nagrody artykułowi p. Calonne umieszczonemu w *Revue contemporaine* pod napisem: *La politique de M-r Carrou et ses continuateurs en Italie*, który pośród rad udzielanych państwu włoskiemu, okazuje wielkie dla niego współczucie, i ironicznie zachęca Anglię do silniejszego popierania, ale nie w sposób platoniczny, rozwinięcia się jednolitości włoskiej.

Paryż, 16 Lipca. *Monitor* podaje wiadomości z Meksyku, Kuchinchiny i Chin. Lecząc wiadomości z Meksyku jakkolwiek w bardzo do brym świetle przedstawiają stan oddziału jen. Lorenceza, nie podają wcale szczegółów, między innymi, w jaki sposób, gerylasi meksykańscy zabrali transport 20 wozów z żywnością prowadzony do Orizaby. *Patrie* opisuje to zajście bardziej szczegółowo, lecz opis ten nie zgadza się z korespondencją z Vera-Cruz umieszczoną w dzienniku *Phare de Loire*, bo kiedy *Patrie* powiada, że konwojujący transport żywności meksykańscy z oddziału jen. Marquiza meżnie się bili i tylko tylnych dwadzieścia wozów, których gerylasi porabiali koła, zostawili w ręku tych ostatnich, korespondencja z Vera-Cruz utrzymuje, że za pierwszym atakiem gerylasów, ochotnicy meksykańscy uciekli, pozostawiając dwadzieścia żołnierzy francuskich na pastwę nieprzyjaciół, którzy przywiązali ich razem z dwoma wianierkami do jaseczków z prochem i takowo zapalili. Wprawdzie ochotnicy meksykańscy nie muszą dosyć meżnie bronić transportów, kiedy pośród wiadomości podanych przez *Patrie* znajduje się i to, że jen. Douai, dowodzący w Kordowie, oddał ma powierzchnię dyrekcję nad transportami, do konwojowania których mają być przeznaczani w połowie żołnierze francuscy, a w połowie tylko ochotnicy meksykańscy.

Korespondencja dziennika *Phare de Loire* donosi, że chociaż w Orizaba stan zdrowia wojsk jest pomyślny, w Vera-Cruz została febra ciagle panuje, że gerylasi palą transporta pod bramami Vera-Cruz. Almonte nawet w Vera-Cruz nie ma mieć powagi, a wysłany przez niego statek nad brzegi, ażeby skłonić ludność do ogłoszenia go przyzwoitem, wszędzie miał być spotykany wystrzałami karabinowymi.

Mowy Garibaliego w Palermo i Termini, tak obelżywe dla Cesarza Napoleona, jednolitość potępiane są przez dzienniki tutejsze; dzienniki półroczne w tem potępianiu zachowują jednak pewne umiarkowanie. Dzienniki włoskie ogłaszają list księcia Murata do niewymienionego z nazwiska księcia neapolitańskiego, gwałtownie występujący przeciwko panowaniu piemontekiemu, które nazywa jarzmem cudzoziemskim.

Z Rzymu donoszą, że M-r Merode, sam teraz organizując oddziały przeciwne jednolitości włoskiej, z nadesłaniem przez biskupów w skutek objazdu ich djeczej rekrutów, i zapewniania, że sam ten minister broni, ma stać na czele tych oddziałów.

Wszystkie mocarstwa w zasadzie zgodziły się na zebranie konferencji w Konstantynopolu dla uregulowania sprawy serbskiej, lecz nie jeszcze nie postanowiono co do czasu jej zebrania, równie jak i programu zadań, mających być rozstrzygnięciem.

Oddawna zapowiadany na wrzesień zjazd Cesarza Francuzów z Królem Pruskim, coraz więcej zyskuje prawdopodobieństwa. Teraz na miejsce tego zjazdu przeznaczają Poczdam, a to z powodu, iż Król Pruski był przyjmowany przez Cesarza także w letniej rezydencji, w zamku Compiegne. Zapewniają także, że w powrocie z Poczdamu Cesarz Napoleon zjedzie się z Cesarzem Austriackim w Ems lub Karlsbad. Gdyby zaś gabinet wiedeński przed wrzesniem szerze chciał przyjąć fakty spełnione, natenczas, Cesarz Franciszek Józef byłby zaproszony na zjazd do Poczdamu.

Zdaje się, iż wiadomość o zwołaniu rady ministrów do Vichy była mylną, tylko jenerał Forey, miał dziś Cesarz przyjmować w tej rezydencji.

Na giełdzie nie ma żadnego ruchu, najbardziej jednak poszukiwane są papiery pożyczki włoskiej. Pomimo kilku burz i ulew, zdaje się, iż pogoda się utrwaliła i wiadomości o zbiorach w ogóle są pomyślne.

Włochy.

Turyń, 14 Lipca. Opinia publiczna mocno została oburzona wiadomością o mowach Garibaliego w Sycylii; wszyscy wypierają się tych wyrazów, ubliżających głowie ludu francuskiego. W izbie deputowanych pp. Alfieri i Boggio interpelowali w tym przedmiocie ministra spraw wewnętrznych. P. Boggio wymownie wyrażał się z przyjetego na siebie obowiązku tłumaczyć opinię publiczną, utrzymując, że najgorszą polityką jest polityka niewiedzącości, i że ten który narażał swe życie na polu bitwy pod Magenta i Solferino, zasługuje na wdzięczność wszystkich Włochów. P. Galenga odznaczający się dziaćwstwem, oświadczył, iż zgadza się w zdaniu z Garibaldim co do ducha, lecz potępia sposób jego wyrażenia. Odpowiedź p. Ratazzego była jasna i stanowcza; potępia on wyrazy Garibaliego utrzymując, iż jak mu się zdaje, może o uczynić w imieniu całych Włoch; dodał

przytem, iż rzucanie obelg i potwarzy na meżną opatrnościowego dla Włoch, wskazuje zupełną nieznajomość interesów kraju. A jeżeli margrabia Palavicinio, prefekt Palermo nie usprawiedliwi swego milczenia i bezczynności podczas mowy Garibaliego, to minister przedsięwzięcie stosowne środki. Mowa p. Crispiego, który chciał bronić zleję sprawy, nie była bardzo szczęśliwą; starał się on wskazać podobieństwo pojęć Garibaliego, z pojęciami wyrażonemi w depeszy lorda Russela do lorda Cowley, co do załogi francuskiej w Rzymie, lecz obok tego mówił o ważnych rzeczach mianowicie, przypuszczał możność, nawet prawdopodobieństwo wojny z Francją dla zmuszenia jej do opuszczenia Rzymu, możność, którą uważał za nieszczytną ale za nieuniknioną. Dalej oświadczył, że gdyby p. Ratazzi odwołał z Palermo p. Palavicinio, to uważa on za obowiązek uprzedzić go, iż Sycylija należy rządzić przez pośrednictwo przyjaciół Garibaliego, lub przygotować się do wojny domowej. „Garibaldi, mówił on, udał się do Sycylii, w celu powtórnego zdobycia kraju, wzbudzonego przez stronnictwa, z powodu zaprowadzonego tam złego zarządu.” P. Ratazzi po raz drugi z większą odpowiadającą żywością, Sądził on, że p. Crispi nie przedstawia opinii większości Sycylii. Byłoby jej obrazą przypuszczenie iż chce się wznieść nad prawo. „Jeżeli Garibaldi, dodał on, dokazał cudów waleczności w prowincjach południowych, winno to, iż na swym sztabie położył dowież w imieniu Wiktora Emanuela, będącym hasłem odrodzenia Włoch. Sam Garibaldi nie potrafiłby nie zdziwić. A jeżeli p. Palavicinio nie usprawiedliwi swego postępowania, gabinet bez wahania, zaraz go odwoła”. P. Ratazzi przyjął prosty porządek dzienny, piętnastu zapisanych mówców z krótkim lewym stronnictwa nie uzyskało już głosu; przejście do porządku dziennego, wyraziło jawnie opinię iżby.

Powiadają, że margr. Palavicinio podał się do dymisji; trudno w istocie aby mógł pozostać na urzędowaniu po mowie p. Boggio. Margrabia był towarzyszem więzienia Silvio Pellico, i oddał zachował jakieś mistyczne usposobienie; z tytułu przyjaźni z Garibaldim był on bardzo popularnym w Sycylii; ma on prawe serce, ale nie zawsze zdrowy sąd i dla tego wysłanie go na urząd prefekta do Palermo, od razu uważano za błąd gabinetu.

W ostatnich czasach mianowano kilkunastu prefektów, a przeznaczenie na ten urząd dwóch deputowanych, niesłuszną wywołało krytykę; gdyby bowiem trzymał się hierarchicznie awansów, wszystkie urzędy zajmowałyby tylko piemontczy, gdyż niepodobna przypuszczać, aby opinia publiczna pragnęła przywrócenia do służby urzędników dawnych rządów. Zatem trzeba koniecznie robić wybór w tym względzie polityczny, tem bardziej, kiedy idzie o bezpośrednich reprezentantów rządu.

Wybór posła nadzwyczajnego przy dworze petersburskim, dotąd stanowczo nie został udecydowany. Ciągłe mówią o jen. Cialdiniem, lecz wspominają także nazwiska pp. Riccasolego, Massimo d'Azeglio i margr. Villamarina. Do dworu berlińskiego nie będzie wysłany posel nadzwyczajny, ponieważ z dworem tym stosunki dyplomatyczne nie były zerwane.

Izba deputowanych, po zakończeniu rozpraw o mowie Garibaliego, zajęła się dalszym rozstrzygnięciem prawa o opłatach uniwersyteckich, dążącego do ujednolinitości tych opłat, w celu uniknięcia podobnych jak w Pawi rozruchów. P. Matteucci z talentem i jasnością przemawiał w tym względzie, a izba codzień lepiej go ocenia. Wprawdzie miał za przeciwnika jednego z najsilniejszych mówców izby, p. Bonghi, którego zwykle prawie nikt nie słucha. Prawo o stowarzyszeniach wkrótce będzie wzięte pod obrady. Dziwaczne wybrki Garibaliego przyczyniają się do wzmożenia większości, która będzie za nim głosować.

Giornale di Verona oświadcza się za uznaniem Włoch przez Austrię, utrzymuje on, że jeżeli chciano prowadzić wojnę, to należało nie czekać tak długo. „Co do Neapoli, powiada on, nie obala się rządu przy pomocy kilkunastu złoczyńców”. Chociaż *Giornale di Verona* nie ma wielkiej powagi, jednakże obecne jego artykuły wskazują, jaki zwrot nastąpił w opinii publicznej w Austrii.

WIADOMOŚCI TELEGRAFICZNE.

Paryż, 17 Lipca. Czytamy w *Moniteurze*: Według sprawozdania, nadesłanego przez jenerała Lorenceza, w dniu 11-m Czerwca, komunikacja z miastem Vera-Cruz zostały przywrócone. Część wojska jenerała Marquiza strzeże tych komunikacji. Od 20-go Maja, jenerał Zaragoza zajmując stanowisko między Cumbrés i Tecualucac z 11,000 ludzi wojska; lecz nie zaczęli jeszcze wojska francuskiego. Jenerał Lorencez wniósł w Orizabie oszacowania, w celu zabezpieczenia się od nagłego napadu. Podobnie obwarowania uskutecznione zostały w Kordowie. Jenerał Marquez uprzedził jenerała Lorenceza, że 12-go jen. Zaragoza będzie gota do walki. — P. Rouher obejmie tymczasowo obowiązki ministra spraw wewnętrznych, podczas nieobecności p. de Persigny. — Królowa matka neapolitańska, przybyła wczoraj do Marsylii, w towarzystwie hr. Girgenti i księżniczki Anunęjaty. Udała się ona niezwłocznie w dalszą podróż do Zurich.

Turyń, 16 Lipca. Donoszą z Palermo, że Garibaldi wyjechał do Trapani. Wczoraj wieczorem księżka włoscy przejeżdżali się w Neapolu wśród radośnych okrzyków ludności. Dziś zwiędli kościoły i muzeum, i przyjmowali wszystkie władze. — Bandyci z okolic Valle zostali ze wszystkich stron otoczeni przez wojska włoskie i ucieczka została im przecięta. Dwudziestu z nich stało się przed prefektem.

Konstantynopol, 16 Lipca. P. v. Hübner wyjechał; nie mógł on uskutecznić misji powierzonej mu przez rząd austriacki. Redyfy z Azji zostaną zgromadzone w Konstantynopolu; z Rumelji zaś będą skoncentrowane w Janinie.

Turyń, 18 Lipca. Depesza przesłana na początku tego tygodnia do Berlina, zawiado-

wała, że rząd włoski zdoła zapobiedz wszelkim nierozsądnym ruchom, zakłócającym pokój europejski, a przeciw Wenecji wymierzonym, —tak, jak tego gabinet dokazał już przy zamachu z Brescii. Co do kwestii tryzmyjskiej, wszyscy dyplomaci włoscy uznali już od roku 1859, że ta może być załatwiona tylko za pomocą środków moralnych.

Kopenhaga, 16 Lipca. Czasopismo *Danmark*, organ petycji ministrów, mówi: „Rząd nie powziął żadnej decyzji co do zwołania stanów holenderskich, a tem mniej nie wyznaczył w tym celu dnia pewnego.”

Konstantynopol, 9 Lipca. W Pera wybuchł straszliwy pożar, który 3,000 domów w perzynie obrócił. Minister wojny został przytem lekko ranny. — Nowy posel królestwa włoskiego założył protestację przeciw wszelkim naradom, dotyczącym sprawy księstw Naddunajskich, bez jego współudziału. (Austria znowe za swojej strony zaproteutowała przeciw naradom, w którychby Włochy miały udział). — W Aleppo został zabrowany dom do Chrześcijan należącej, przyczem wojska tureckie biernie się zachowały. Wojsko w Syrii oddawna już nie otrzymało wypłaty żołdu.

Madryt, 15 Lipca. Jenerał Prim przybył do Santander. — Otrzymano wiadomość o ukladach rozpoczętych w Kuchinchinie. Kraje pogłoska, że Hiszpania otrzyma znaczne wynagrodzenia, za udział, jaki wzięła w wyprawie. — Powiadają, że dziś w radzie ministrów toczyły się rozprawy nad kwestią uznania królestwa włoskiego, i że kwestia ta była tam bardzo dobrze przyjęta. — Margrabia Loulé będzie towarzyszył przyszłej Królowej Portugalskiej do Lizbony.

Raguza, 15 Lipca. Czarnogórcy znajdują się w Ostrogu. Derwisz-pasza, którego komunikacja z Hercegowiną są przecięte, jest w Kalanie z Abdi-Paszą. Mirko zmienił swe stanowisko. Znajduje się on obecnie w Avorio; Wukotecz zaś stanął obozem w Planizy.

Pest, 18 Lipca. Przez rozkaz najwyższy termin placenia pensji dla urzędników administracyjnych, nie znajdujących się w służbie w Węgrzech, został przedłużony do końca roku 1863, również udzielone zostało zezwolenie na otwarcie na nowo akademii prawnej w Erlauer, i jej równouprawnienie z innymi akademiami prawa.

Medolan, 17 Lipca. Dzisiejsza *Perseveranza* zamieszcza następującą wiadomość: Wczoraj wieczorem zebrał się tłum osób zaopatrzonych w latarnie pochodnie, mających zamiar, jak się zdaje, przejść przez Via del Monte Napoleone, gdzie się znajduje konsulat francuski, a okrzykami: „Niech żyje Garibaldi! Precz z francuzami z Rzymu.” Pochód ten zastał jednakże wejście do wymienionej ulicy obsadzone przez kompanię gwardii narodowej, — pomimo tego pozostał na miejscu blisko godzinę, w którym czasie natłok bardziej się powiększał. Następnie przybył szwadron kawalerii, który został przychylonym okrzykami witalnym; potem tłum zaczęły się rozchodzić, a osoby niosące pochodnie udały się do bramy Garibaliego. Zdarzenie to nie miało dalszych następstw.

Aleny, 12 Lipca. Wyznaczona tu została komisja do wypracowania nowego prawa gminnego i wyborczego.

Berlin, 18 Lipca. Uznanie królestwa włoskiego przez Prusy zostało stanowczo udecydowane. Uwiadomienie rządowe o tem zostanie w tych dniach przesłane gabinetowi turyńskiemu. Na dzisiejszym posiedzeniu, izba deputowanych, co do wniosku pana Waldecka względem przedstawienia etatów na rok 1863, przyjęła wytyczony w tym porządek dzienny.

Berlin, 19 Lipca. Hr. Bernstorff oświadczył dziś w izbie deputowanych, że w przyszły wtorek odpowie na interpelację p. Reichenspergera co do uznania Królestwa Włoskiego. P. Freese proponował, aby odczytano rozprawę nad traktatem handlowym z wtorku na piątek, izba jednakże postanowiła rozpocząć rozprawę we wtorek. W dalszym ciągu posiedzenia zajęto się odpowiedziami na petycje. Przyjęcie poselstwa japońskiego będzie miało miejsce w poniedziałek, w tak nazwanej Białej Sali z wielką okazałością; ceremoniał jaki ma być przy tem zachowany, jest opisany na trzech szpalach dzisiejszego *Staats-Anzeigera*.

Kopenhaga, 17 Lipca. Przybył tu dziś Król szwedzki, w którego orszaku znajduje się dwóch oficerów francuskich. Był on przez Króla i ludność z wielką serdecznością przyjmowany; Król towarzyszył mu do zamku Fredensborg.

Turyń, 17 Lipca. Deputacja izby złożyła Królowi powininowania z powodu zaręczyn księżniczki Marji Pji. Wiktor-Emanuel wyraził się przy tej sposobności, że widzi z wielkim zadowoleniem jedność wszystkich władz państwa i że zawsze był tego przekonany, iż niezależność Włoch tylko na drodze swobody osiągnięta być może. Na posiedzeniu dzisiejszym izby deputowanych, p. Lazzaro interpelował gabinet względem band rozbójniczych, które ciagle niepokoją ludność neapolitańską. P. Ratazzi odpowiedział, że rozbójnicy stracili obecnie wszelkie znaczenie polityczne i ograniczają się na rabunku. Izba odczytała interpelację w dalszym następstwie do niedzieli. P. Petrucci nadmieniał, że sprawozdania dotyczące rozbójów, ogłaszane przez *Gazette Urdowu*, rozszerzają niespokojność między ludnością. P. Ratazzi oświadczył, że zamiarem jego jest, dla zaspokojenia ludności, ogłaszać tylko najważniejsze fakty.

Madryt, 16 Lipca. Jutro Królowa podpisze nominację margr. Hawany na ambasadora hiszpańskiego w Paryżu. Kraje pogłoska, że kwestia uznania królestwa włoskiego przez Hiszpanię została odczytana.

Londyn, 19 Lipca. Wiadomości nadesłane z Nowego-Jorku pod datą 10-go b. m. donoszą, że bombardowanie Vicksburga nie ustało. Jenerał Mac Clellan posunął się 7 mil w kierunku Richmond; spodziewano się wkrótce bitwy. Wojsko związku wznosi oszacowania w Hampton w pobliżu twierdzy Monroe. Wiadomość o cofnięciu się z Yorktownu jest zmyślną. Armia jen. Curtis opuściła Arkanzas i wkraczała do Mississipi. Wnioski dotyczące biletów bankowych i taryfy, przeszły przez rozprawy sejmowe.

Turyń, 18 Lipca. Wiadomości otrzymane z nad granicy weneckiej donoszą, że w Wenecji miały miejsce radośne demonstracje z po-

wodu uznania królestwa włoskiego przez mocarstwa. Puszczano race i porozlepiano trójkolorowe plakaty. Władze niepokoją się wzburzeniem okazującym się pośród ludności.

Turyń, 18 Lipca. Na dzisiejszym posiedzeniu izby deputowanych, minister spraw zagranicznych jenerał Durando zawiadomił izbę o urzędowym uznaniu Prus; król Wilhelm przyjmie w poniedziałek ambasadora, który zawiadomi o ogłoszeniu królestwa włoskiego.

Londyn, 18 Lipca. Na dzisiejszym posiedzeniu izby gmin, Lindsay wniósł potrzebę pośrednictwa w Ameryce. Lord Palmerston wyraził ubolewanie z powodu postawienia tego wniosku; wprawdzie sądzi on, że stanowisko Stanów Południowych dosięgło siły i usprawiedliwia uznanie ich niepodległości, ale minister prosi izbę, by zostawiła rządowi wybór czasu stosownego do wystąpienia z pośrednictwem. Lindsay cofnął wniosek.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

— Dzień onegdajszy był prawie pogodny, z rana lekka mgła, przed i po południu przez kilka godzin niebo na pół pogodne. Wiatr pannał słaby północno-wschodni. Średnia temperatura dnia jest 16 $\frac{1}{2}$ stopni Réaumura, o 2 stopnie wyższa od normalnej, największe ciepło po południu 21, najmniejsze w nocy 11 stopni R. Barometr zwolna opadał, średnia jego wysokość jest 753,76 milimetrów. Powietrze suche. Elektryczność słaba 12 stopni. Na słońcu cztery gromady plam i jedna plama oddzienna.

— Dzień wczorajszy był na pół pogodny, pierwsza połowa dnia pogodna, druga pochmurna od godz. 6 $\frac{1}{4}$ przez 20 minut deszcz ulewny padał przy mocnym północno-zachodnim wietrze. W ciągu dnia wiatr kilka razy się zmieniał, przed południem panował mierzny południowo-zachodni, po południu mroczny zachodni. Powietrze gorące i parne, średnia temperatura dnia jest 17 $\frac{1}{2}$ stopni Réaumura, o 2 stopnie wyższa od normalnej, największe ciepło po południu wynosiło 22 $\frac{1}{2}$ stopni, i potem temperatura zniżyła się, najmniejsze ciepło wynosiło 13 stopni Réaumura przypadło wieczorem. Barometr opadał, średnia jego wysokość dzienna jest 750 m. Elektryczność 22 stopni. Na słońcu 4 gromady plam.

— Dnia 8 Czerwca r. b. na folwarku Budy, w gminie Kupientyn, powiecie Siedleckim, sześciolatnia Ludwika Rużeniak, córka farnia dworskiego, bawiąc się z innymi dziećmi na podwórzu, wpadła w studnię i jakkolwiek wkrótce z niej została wydobyta, jednak do życia przywrócić ją już nie mogła. — W tymże dniu, Franciszek Jarota, lat 26 liczący, służący ze wsi Kościeliszewo, gminy Jeziorko, powiatu Łowickiego, — Franciszek Pietrzykowski, lat 17 liczący, lokaj ze wsi Hucinki, gminy Kijowice, powiatu Białskiego, — i Rajnhold Haupt, lat 25 liczący, sukiennik z miasta Brzeżyn, powiatu Rawskiego, kapiać się, potęgli.

— W tych dniach ukazały się w handlu księgarskim *Zarysy ziem Opawskiej i Sandomierskiej, pod względem historycznym, statystycznym, rolniczym, fabrycznym i handlowym*, będące, jak się przyznaje sam bezimienny wydawca, w istocie trzecim tomem wydany w 1853 roku, dzieła p. Józefa M. Wislickiego, *Opis Królestwa Łódzkiego, pod względem historycznym, statystycznym, rolniczym, fabrycznym, handlowym, zyczejowym i obywatelskim*, z którego dwa pierwsze tomy, zawierające opis ziemi Krakowskiej, czyli powiatu Olkuskiego, oraz powiatów Miechowskiego, Kieleckiego i Stobnickiego, wydane zostały w 1850 r. Egzemplarz *Zarysów*, tem się różni od egzemplarzy trzeciego tomu *Opisu*, że mają nową okładkę i dodane słowo od wydawcy, brak im zaś ryty, jakby było do *Opisu* dołączone.

— U Orgelbranda wyszedł 93 zeszyt *Encyklopedji Powszechnej*, zawierający z większych artykułów między innymi następujące: Hadziacz, Hadziwicz, Hahnemann, Hajek Wacław pisarz czeski, Hajko kasztelan brzeski litewski, Hajti, Halewy Jehudah, Halévy Jakób Fromental Eliasz, Haliez, Halickie Księstwo, Halicka ziemia, Halle, Halley astronom, Hamburg, Handel, Hanenka Michał hetman ukraiński, Hanenka Mikołaj i t. d. — Na wystawie Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych, przybyły obrazy: *Rycerskiego* — Wygnanie Arjanów z Polski; *Kamińskiego* — Bronisława — Starzec — Studium z natury; *Maleckiego* — Widok z Mokotowa; *Wyszyńskiego* — Wnętrze Kościoła Panny Marji w Warszawie; — i *Kowalskiego* — Ramka snycerska robotą. — Warszawa d. 18 Lipca 1862 r.

— W Chelmie wydal w tych czasach p. Stanisław Węclewski, nauczyciel wyższy przy król. gimn. kat. w Chelmie, twórca Sebastjana Fabjana Klonowicza z Sulmierzyca, pod tytułem: *Fis, to jest spuszczenie statków Wisły i inżenierskie rzeki do niej przypływające*, które to wydanie poświęcone zostało, wskrzesicielowi pamięci Klonowicza księdzu Siwickiemu, dawniejszemu proboszczowi w Sulmierzykach. Wydawca na wstępie zastanawia się dla czego dziś literatura złotego wieku, a nawet stanisławowska, więcej znajduje chwalących niż czytających, i przypisuje to trudności zrozumienia wyrazów, zdarzeń i zwyczajów o których w utworach tych jest mowa. Wydawca chce zachęcić młodzież do poznania tych skarbow, dodał do tego utworu objaśniające komentarze, jak to zwykle dzieje się przy wydaniach autorów klasycznych. Z powodu trudności po raz pierwszy próbowano tego przedsięwzięcia, dołączone objaśnienia nie są tak ścisłe jakby sobie można życzyć, ale przekaż i komentarze klasyków wywołują nieraz spory i potrzebę nowych objaśnień. Poemat poprzedzony jest wiadomością o życiu i pismach Klonowicza, podług rozprawy Dra Mieszyńskiego: „*De vita, moribus scriptisque latinis Sch. Fab. Aeterni; Berolini 1857*” oraz dedykacja wydania pierwszego. Praca p. Węclewskiego bardzo jest użyteczna, szczególnie dla młodzieży, bo ułatwia jej zrozumienie autora i toruje przystęp do literatury, w której może poznać niewyczerpane bagactwo mowy ojczystej.

— *Pocztą Północną* ogłosiła artykuł p. Kold, mający na celu zwrócenie uwagi publicznej na naukę etnografii, którą nieco zaniedbano. Nauka ta, mówi on, nie tylko niema organu

specjalnego, ale nawet w pismach periodycznych i gazetach rzadko napotkamy wiadomości etnograficzne, gdy tymczasem właśnie dzienniki, jako najbardziej rozpowszechnione, powinny się zająć rozszerzeniem rozmaitych wiadomości. Badanie naukowe ras inoplemiennych zamieszkujących państwo Rosyjskie i znikające z zycia zycia jest niezbędne. Leczba Liwów i Krewingów naprzykład znikają się z każdym rokiem. W 1846 r. akademik Sjoegren znalazł w Kurlandji tylko jedenastu Krewingów. Ani jeden z nich nie znał swego języka, a kobiety zaledwie rozumiały słów kilka; wszyscy zaś byli już w podeszłym wieku, prawdopodobnie więc teraz nie żyją. Na obszernej przestrzeni od Araratu do Biarmie i od Torneo do Amuru znajduje się bezwzględnie wiele ras bliskich zaginięcia, badanie więc Rosji pod tym względem może budzić pewien interes. Jeśli badanie to idzie zwolna lub wcale nie postępuje, to dla tego, że kwestie etnograficzne nie są wcale popularne, i że zasady fundamentalne które w poszukiwaniach tego rodzaju przewodniczyć powinny, obecni są nawet dla większości ludzi wykształconych. Zyczeby należało, aby od czasu do czasu jakiś artykuł dziennikarski lub prelekcja publiczna zwracała uwagę na prace etnograficzne. Sekcja etnograficzna rosyjskiego towarzystwa geograficznego wzięła inicjatywę pod tym względem, ogłaszając „Podręcznik dla zwolenników etnografii ras inoplemiennych” (*Karmannja knizka dla ljubiteliej etnografii inorodczej*), której treść projektowana jest następująca: 1) Wykaz nauki etnograficznej w jej stanie teraźniejszym w ogóle, i w stosunku do ras inoplemiennych w Rosji po szczególe. 2) Znajomość języków w stosunku ich do etnografii. 3) Wykaz narzeczy nierosyjskich i charakterystyka ich pod względem morfologicznym. 4) Bogactwo fonetyczne rozmaitych narzeczy inoplemiennych w Rosji, wraz z przykładami zapętniętymi z tekstów, wyjętymi z użycia ludowego obok wskazania dzieł, które pomóż mogą do nauki tych narzeczy. 5) Wykaz nierosjan w Rosji podług ich plemienia i sposobu życia, z streszczeniem tego co o nich wiadomo i notami bibliograficznymi o materiałach mogących być użytecznymi przy zbadaaniu ich narodowości. 6) Wadność porównawczego badania języków, powieści, przysłów i zagadek. 7) Indeks alfabetyczny ras nierosyjskich, oraz przedmiotów roztrząsanych.

— W Niedzielę, dnia 13 go b. m., odbyło się w Pradze poświęcenie chorągwi czeskiego towarzystwa śpiewaków *Mlahol*. Program tej uroczystości był następujący: 1. Chór z 18-go stulecia; 2. Zagajenie uroczystości przez starostę towarzystwa, księcia Dra Rudolfa z Turnu i Taksisu; 3. Odpiewanie chorułu starożytności; *Svaty Vratlav, vojvoda czechow zeme*; 4. Mowa matki chrestnej chorągwi, księżnej Joanny Turn-Tuksisowej; 5. Mowa jednego z kmotrów, mianowicie użeczonego Karola Sładowskiego, którego wyraziły były prawdziwie natchnione; 6. Mowa chorągwi z r. Sbrzy; 7. Chór na słowa Rudolfa Majera: „Prawy Czech”; muzyka Ludwika Prochazki; 8. Po wtórna mowa starosty na zakończenie uroczystości. Uroczystość ta odbyła się około południa na wyspie Strzeleckiej. Chorągiew, po jej poświęceniu i po ukończeniu uroczystości, odniesiona została, wśród licznego pociągu zgromadzonych, do mieszkanka księcia Dra Rudolfa z Turnu i Taksisu, jako starosty towarzystwa *Mlahol*. Chorągiew ta, którą zdobi z jednej strony lew czeski i lira, z napisem: *Zpiewem k srdci, srdcem k elasti, ofiarowana została przez panie i panny / tak z Pragi, jak i z prowincji, lecz pierwszą do tego myśli podała księżna Joanna Taksisowa, która chorągiew poświęconą do chrztu trzymała.*

— Wyszli z druku dział drugi „Kroniki czesko-morawskiej” przez p. Zapa. Część ta, ozdobiona licznymi ilustracjami, kończy się rozpadnięciem wielkiego księstwa morawskiego.

— W Kościele dominikańskim w mieście morawskim Brnie (*Brünn*), gdzie dotąd nabożeństwo odbywało się wyłącznie w języku niemieckim, miało miejsce od 6-go b. m., w każdą niedzielę i święta, kazanie w języku czeskim o godzinie 10-iej, a następnie Msza św. ze śpiewem czeskim. W dniu zaś poprzednim odprawiał się będzie msza z takimże śpiewem o 9-iej z rana. Na kaznodzieję czeskiego powołany został ksiądz Rywola, kapelan z Modrzy. Zmiany te w nabożeństwie zasły skutkiem staran znacznej części mieszkanców pomienionego miasta, którzy od niepamiętnych czasów pozbawieni byli słowa bożego we własnym języku, i to w kościele, przez ich praoców wzniesionym. Podobnie nabożeństwa i kazania czeskie odbywać się także będą w temże mieście w kościele Bernardynów.

— Budowa tymczasowego teatru narodowego w Pradze nadzwyczaj szybko postępuje, tak, iż budowniczy p. Ullman ma nadzieję ukończyć ją na pierwszy Grudnia r. b.

— Wyszło w Wiedniu, w bardzo małej liczbie egzemplarzy, Album najbardziej uroczych miejscowości w Banacie, pod tytułem: *Album der Banater Besitzungen der k. k. priv. Staatsisenbahn-Gesellschaft*. Bogaty ten zbiór rzadkich piękności natury, świadczy o możliwości zastoso-

wania fotografii do odtwarzania widoków miejscowości. — Komitet towarzystwa *Seabator*, którego zadaniem jest wspierać autorów czeskich, odbył wczoraj swe pierwsze posiedzenie, na którym przedewszystkiem p. Storch odczytał sprawozdanie o stanie tej poczynających instytucji. *Seabator* liczy obecnie 199 członków założycieli, rzeczywistych i honorowych, składkę wnoszących. Następnie wice-prezes Dr. Rieger zdał sprawę z układów prowadzonych z artystami względem wzniesienia pomników celniejszych z zmarłych autorów czeskich. Pomniki te czyli nagrobki mają być wykonane w stylu romańskim, a artyści czescy wezwani zostali do ich nakreślenia. Roztrząsano też kwestję grobów wspólnych narodowych, na wzór tych, jakie znajdują się we Włoszech pod nazwą *campo santo*; są to budowle monumentalne, gdzie wewnątrz w ścianach powstawiają się trumny ze zwłokami zmarłych. Większość oświadczyła się za takimi katakumbami, a z punktów projektowanych na wzniesienie podobnego gmachu, mianowicie Wyszegradu, Lewego Hradka, Zizkowa i t. d. nie obrano żadnego, lecz odłożono tę kwestję,

Ponieważ sześciokrotnie ogłoszony termin wydzierżawienia przez licytację dochodu z łowienia ryb w jeziorze Czarna Krynica, Dewonizacji, nie przyniósł skutku, postanowiono ponownie ogłosić ten sam termin, a mianowicie: 15.05.1924 r. o godz. 12.00. W tym celu wyznaczono dzień 15.05.1924 r. o godz. 12.00. W tym celu wyznaczono dzień 15.05.1924 r. o godz. 12.00.

